

ἐπιτυχίας. Τινὲς μαθηταὶ ἐκλαίον ἐκ τῆς λύπης, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐννοῶσι καὶ διηγῶνται τὸ περιεχόμενον. Ἦρχισα νὰ μεταφράζω τὸν Ροβινσὼν εἰς γλῶσσαν συνηθεστέραν. Ἦρχισαν τότε νὰ πιστεύωσιν οἱ μαθηταί, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τὸν ἐννοῶσι συνηρόπῳ ὅπως δῆποτε τὴν ἐννοιαν ἐπὶ ἓνα μῆνα ἀνέγνωσαν τὸν Ροβινσὼν, ἀλλὰ μετ' ἀνίας, καὶ ἐν τέλει, σχεδὸν μετ' ἀηδίας.

Μετὰ τὸν Ροβινσὼν, ἐδοκιμάσαμεν τὸν Πούσκιν, καὶ ἰδίως τὸν Κατασκευαστὴν τῶν φερέτρων. Ἀλλ' ἀνευ βοηθείας, ἐπὶ ὀλιγώτερον κατῴρθουν νὰ ἀρῇγῶνται τὴν ἐννοιαν αὐτοῦ ἢ τοῦ Ροβινσὼν. Ὁ Κατασκευαστὴς τῶν φερέτρων τοῖς ἐπροξένει μείζονα ἀνίαν. Ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Πούσκιν, καίτοι κατ' ἀρχὰς ἐνομιζον, ὅτι οἱ μῖθοι τοῦ εἰσὶ καταλληλότεροι διὰ τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ.

Ἐδοκιμάσα κατόπιν τὸν Κογὼλ: Τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων. Ἦρесе κατ' ἀρχὰς, καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς ἐφήβους· ἀλλ' ἄμα ὡς ἀφῆκα αὐτοὺς μόνους, δὲν ἐνόουν πλέον, καὶ ἡ στενοχωρία τοὺς κατελάμβανε. Καὶ ὅταν ἀκόμη τοῖς ἀνεγίνωσκον, δὲν ἐζήτουν τὴν συνέχειαν.

Ἐδοκιμάσα ἐπίσης καὶ τὴν Ἰλιάδα τοῦ Γνέδιδε. Ἡ ἀνάγνωσις αὕτη μόνον παράξενόν τινα περιπλοκὴν προκάλεσε. Ἐνόμιζον ὅτι τὸ βιβλίον εἶνε γεγραμμένον γαλλιστί, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν ἐνόουν τίποτε, ἐνόσω δὲν τοῖς ἐξήγουν τὸ περιεχόμενον διὰ τῆς κοινῆς γλώσσης. Ὁ σκεπτικὸς Σέμκας, μετὰ τῆς ἡγιοῦς αὐτοῦ λογικῆς, εἶχεν ἐκπλαγῇ ἐκ τῆς εἰκόνης τοῦ Φοίβου, κατερχομένου τὸν Ὀλυμπον μετὰ τῶν ἡχούντων ὀπισθέν του βελῶν. Δὲν ἤξευρε ποῦ νὰ τοποθετήσῃ τὴν μορφήν ταύτην.

— Πῶς ἠδυνήθη νὰ κατακρημνισθῇ ἐκ τοῦ ὄρου (χωρὶς νὰ συντρίψῃ τὰ ὀστέα του; μὲ ἡρώτα πάντοτε

— Ἀλλ' εἶνε θεὸς δι' αὐτούς!

— Πῶς, θεὸς! Μήπως ὑπάρχουν πολλοὶ θεοί;... Γόττε δὲν εἶνε πραγματικῶς θεός. Τὸ νὰ καταβῇ τοιοῦτοτρόπως ἐκ τοιοῦτου βουνοῦ, εἶνε εὐκολόν; Δὲν ἠδύατο παρὰ νὰ συντρίβῃ!

Ἐδοκιμάσαμεν προσέτι καὶ πολλὰ ἄλλα βιβλία. Ἐδοκιμάζομεν ὅ,τι προσέπιπτεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μῶν, ὅ,τι μᾶς ἐστελλαν, ἀλλὰ πάντοτε ματαίως. Ἄ παιδία τὰ ἐλάμβανον ἀνὰ χεῖρας, ἀνεγίνωσκον λίγον, καὶ τὰ παρήτουν ὡς ἀκατάληπτα.

Τὰ μόνα βιβλία τὰ ὅποια ἀρέσκουσιν εἰς τὸν λαόν, νε, οὐχὶ τὰ συγγραφέντα διὰ τὸν λαόν, ἀλλὰ τὸν πορῶντα τὸν λαόν: Παραμύθια, παροιμίαι, ἐγχειρίδια ἁμαρτῶν δημῶδων, διηγήματα, στίχοι, αἵματα κλπ.

Δὲν δύναται τις νὰ πιστεύσῃ, πρὸ τοῦ νὰ δοκιᾶσῃ ἐκ πείρας, μεθ' ὑπόσεως προθυμίας ἀναγνώσκοντι τὰ βιβλία τοῦ τοιοῦτου εἶδους. Ὅλα, καὶ αὐτὰ: δημῶδη ρωσσικὰ παραμύθια, αἱ ἀληθεῖς ἱστορίαι: ἔξομα, αἱ παροιμίαι τοῦ Σνέγιρεφ, τὰ χρονικά: ὅλα τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαίας φιλολογίας. Παρηρησα, ὅτι τὰ παιδία ἡγάπων περισσότερον τῶν ἡδῶν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τοιούτων βιβλίων. Τὰ ἀγινώσκουσιν ἐπαπειλημένως, τὰ μανθάνουσιν ἐκ

στήθους, καὶ εὐχαριστοῦνται νὰ τὰ φέρωσιν εἰς τοὺς οἴκους των.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐφήβους, εἴτε διότι εἰσὶν ὀλιγώτερον ἐγγὺς τῆς φύσεως, εἴτε διότι ἀρέσκονται ἡδὴ εἰς τὴν κομψότητα τοῦ ὕφους, εἴτε καὶ διότι αἰσθάνονται, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζωσι, τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκμαθήσεως τῆς φιλολογικῆς γλώσσης, ὀλιγώτερον εὐχαριστοῦνται μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τοιούτων βιβλίων, καὶ προτιμῶσιν ἐκεῖνα, ὧν αἱ λέξεις, αἱ εἰκόνες καὶ αἱ ἐννοιαί τοῖς εἶνε κατὰ τὸ ἥμισυ ἀκατάληπτοι. Ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα δὲν εἶνε ἀρεστά εἰς τὰ παιδία, ὁ σκοπὸς δὲν ἐπιτυγχάνεται.

Ὅπως ἐξέλθωμεν τοῦ φαύλου τούτου κύκλου, δὲν βλέπομεν μέχρι τοῦδε κανέν μεσον, μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τὰς ὁποίας κατεβάλομεν καὶ καταβάλλομεν ἀκόμη. Ματῆν ἐζητήσαμεν τὴν θεραπείαν, καὶ παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, ν' ἀνακοινώσωσιν ὑμῖν τὰς ιδέας των, τὰς δοκιμὰς των, πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος. Ἰδοὺ πῶς τίθεται τὸ δι' ἡμᾶς ἄλυτον ζήτημα: διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ, εἶνε ἀναγκαῖον νὰ τῷ ἐμφυσήσῃ τις τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀναγινώσκειν τὰ καλὰ βιβλία. Ἀλλὰ τὰ καλὰ βιβλία εἰσὶ γεγραμμένα εἰς γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς δὲν ἐννοεῖ. Διὰ νὰ ἐννοήσῃ, πρέπει ν' ἀναγινώσκῃ πολὺ, καὶ διὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀναγνώσεως, πρέπει νὰ ἐννοῇ... Εἰς τί συνίσταται ἡ θεραπεία, καὶ πῶς πρέπει νὰ ἐξέλθωμεν τῆς καταστάσεως ταύτης;

Ἴσως ὑφίσταται καμμία φιλολογία χρησιμεύουσα πρὸς μεταβάσιν ἀπὸ τῆς ἀπλῆς εἰς τὴν γραφομένην γλῶσσαν, ἢν τινα ἀγνοοῦμεν. Ἴσως ἡ μελέτη τῶν βιβλίων, ἅτινα κυκλοφοροῦσι παρὰ τῷ λαῷ, καὶ ἡ γνώμη, ἢν ἐπ' αὐτῶν ἐκφέρει ὁ λαὸς, θέλει μᾶς ἀνοίξῃ τὴν ὁδόν, δι' ἧς οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ θὰ φθάσωσιν εἰς τὴν κατανόησιν τῆς φιλολογικῆς γλώσσης;

Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο θ' ἀφιερῶσωμεν ἴδιον κεφάλαιον, καὶ παρακαλοῦμεν πάντας ὅσοι αἰσθάνονται τὴν σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος, νὰ κοινοποιήσωσιν ἡμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκέψεις των.

(ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ

Ἑξοκὶ τέσσαρα ἑκατομύρια μαχητῶν

Καθὼς πᾶσα ἱστορικὴ περίοδος ἔχει ἐν ἴδιον χαρακτηριστικόν, τὸ ὅποιον διακρίνει αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων, οὕτω καὶ ἡ σύγχρονος ἐποχὴ ἐξέχει κυρίως διὰ τοῦ πυρετοῦ τῶν πολυδαπάνων ἐξοπλισμῶν, τοῦ καταλατόντος πάντα τὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ἐπὶ βεβαίᾳ καὶ ἀναπορεύκτῃ καταστροφῇ τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν. Οἱ μεταγενέστεροι θὰ ἀποκαλῶσι βεβαίως ἐποχὴν ἐξοπλισμῶν τὴν σημερινήν, ὅπως ἡμεῖς σήμερον ὀνομάζομεν ἐποχὴν τῶν Σταυροφοριῶν τὸν δωδέκατον αἰῶνα, καὶ ἐποχὴν τῆς Ἀναγεννήσεως τὸν δέκατον ἔκτον.

Πρὸ τίνος ἐλάττωμεν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν, ὅτι ἡ ἐπι-

δημία τῶν πολεμικῶν παρασκευῶν τοσούτον ἐπικινδύνως ἐπεισθῆ κατ' αὐτάς, ὥστε, μετεδόθη καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν, ἥτις μέχρι τοῦδε, μετὰ τινος εἰρηνικαίας καὶ χαίρεσιν ἐδίδετο τὰ ἔθνη τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου καμπτόμενα ὑπὸ τὸ ἀφόρητον βάρος τῶν στρατιωτικῶν προϋπολογισμῶν, φρουρὰ ἐν τῇ ὑπερφηφάνειᾳ αὐτῆς, οἱ τὸ νησιωτικὸν τῆς Ἀγγλίας ἔδαφος ἔσται διὰ πάντας ἀπρόσβλητον ἐκ τῆς φοβερᾶς ταύτης νοσοῦ. Τὸ γεγονός τοῦτο καὶ μόνον, εἶνε ἱκανὸν νὰ παράσχω ἡμῖν ἰδέαν περὶ τοῦ βαθμοῦ, μέχρι τοῦ ὁποίου ἐχώρησεν ὁ πυρετός τῶν ἐξοπλισμῶν.

Ἦδη, κρίνομεν ἐπικαίρον νὰ παράσχωμεν σαφῆ τινα ἰδέαν περὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατῶν εἰς τοὺς ἀσθενέστερος τῆς «Φιλ. Ἀκροπόλεως» παραταγμένους τὰς σχετικὰς πληροφορίας ἐκ τινος πραγματικῆς, ἐσχάτως ἐκδοθείσης ἐν Παρισίοις περὶ τοῦ γάλλου ἀξιωματικοῦ κ. Α. Froment, καὶ μετὰ πολλῆς λεπτομερείας καὶ σαφηνείας ἐξετασμένης τῇν παρούσῃν καταστάσει τῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, μικρῶν καὶ μεγάλων, ὑπὸ ἐποφιν στρατιωτικῶν.

Καὶ πρὸ πάντων, τὰ μάλα περίεργος, καὶ ὀξυαλῆς προσοχῆς τυγχάνει ἡ ἀνακεφαλαιωσις, ἣν ὁ συγγραφεὺς ποιῇ: ἐν τῇ τέλει τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τὰς ὁποίας διαθέτουσι πάντα τὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη, μικρὰ καὶ μεγάλα. Οἱ ἐνεργοὶ στρατοὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν (armées actives) ἀποτελοῦσιν ὁμοῦ 9,191,078 μαχητῶν, αἱ δὲ πολιτοφυλακαί, ἡ ἐφεδρεία δευτέρας καὶ τρίτης κατηγορίας, ἕτερα 14,537,166. Ὡστε, τὸ σύνολον τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου ἀνέρχεται εἰς τὸν φοβερὸν ἀριθμὸν τῶν 23,728,244 ἀνδρῶν! Αἱ δὲ ἐτήσιοι δαπάναι, ὡς καταβάλλουσι τὰ διάφορα κράτη πρὸς συντήρησιν τοῦ κολοσσίου τούτου ἀριθμοῦ τῶν ὀπλοφόρων, συμποσοῦνται εἰς 3,309,543,614 φράγκα!

Σημειωτέον, ὅτι λέγοντες ἐνεργὸν στρατὸν δὲν ἐννοοῦμεν τὴν ποσότητα τῶν ἀνδρῶν εὖς ἐν καιρῷ εἰρήνης κρατεῖ ὑπὸ τὰς σημαίας αὐτοῦ ἐν κράτος, ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν δύναται νὰ ἔχῃ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν στελέχων τοῦ ἐν εἰρήνῃ στρατοῦ, διὰ τῆς κλήσεως τῶν ἐπ' αὐτῇ διατελούντων, ἡ καὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῆς ἐφεδρείας. Ὡστε, ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς ἀριθμὸς τῶν 9,191,076 ἀνδρῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ δὲν δηλοῖ τὴν ἐν εἰρήνῃ συντηρουμένην ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν δύναμιν. Αὕτη, κατὰ τοὺς ἀκριβετέρους ὑπολογισμοὺς, ἀνέρχεται εἰς 3,100,000 ἀνδρῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι ὡς πρὸς τὴν πλύθυν τῆς ἐν εἰρήνῃ δυνάμεως, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ Ρωσσία, συντηροῦσα διαρκῶς ὑπὸ τὰς σημαίας 850,000 ἀνδρῶν. Κατόπιν ἔρχεται ἡ Γαλλία μὲ 528,000, τρίτη ἡ Γερμανία μὲ 468,000, τετάρτη ἡ Αὐстроουγγαρία μὲ 286,000, πέμπτη ἡ Ἰταλία μὲ 244,000, καὶ ἕκτη ἡ Ἀγγλία, μὲ 208,000.

Ὡς πρὸς τοὺς στρατιωτικοὺς προϋπολογισμοὺς, πρώτη πάλιν ἔρχεται ἡ Ρωσσία, δαπανῶσα ἐτησίως 833,866,204 φράγκα· δευτέρα ἡ Γαλλία μὲ 555,934,529 φρ. τρίτη ἡ Γερμανία μὲ 503,643,821 φρ. τετάρτη ἡ Ἀγγλία μὲ 364,786,349 φρ. πέμπτη ἡ Αὐστρία μὲ 298,071,546 φρ. καὶ ἕκτη ἡ Ἰταλία, μὲ 232,766,469 φρ.

Ἀναλογεῖ δὲ, ἐν Ρωσσίᾳ μὲν ἐν καιρῷ εἰρήνης εἰς στρατιώτης ἐπὶ 120 ψυχῶν· ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀλγερίᾳ εἰς ἐπὶ 80 ψυχῶν, ἐν Γερμανίᾳ εἰς ἐπὶ 100 ψυχῶν, ἐν Αὐстроουγγαρίᾳ εἰς ἐπὶ 140 ψυχῶν, ἐν Ἰταλίᾳ εἰς ἐπὶ 120 ψυχῶν, καὶ ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ εἰς ἐπὶ 175 ψυχῶν. Ὡστε, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων, περισ-

σοτέρους στρατιώτας ὑπὸ τὰς σημαίας ἔχει ἡ Γαλλία, καὶ ὀλιγωτέρους ἡ Ἀγγλία. Ἡ δὲ ἐτήσια δαπάνη τοῦ στρατοῦ δι' ἑαστὸν κάτοικον ἀναλογεῖ, ἐν Ρωσίᾳ μὲν 8,50 φράγκα· ἐν Γαλλίᾳ 14 φρ. ἐν Γερμανίᾳ 11 φρ. ἐν Ἀγγλίᾳ 10 φρ. ἐν Αὐστρίᾳ 7,50 φρ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ 8,50 φρ. Ὡστε, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, περισσότερα δαπανᾷ ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ ἡ Γαλλία, καὶ ὀλιγώτερα ἡ Αὐстроουγγαρία.

Ἀλλ' ἡ ἀναλογία αὕτη, διὰ νὰ εἶνε ὀρθή, δεῖλται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει πρὸ πάντων ὁ ἐθνικὸς πλοῦτος τῶν διαφόρων ἐθνῶν· καθότι, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ παράγοντος τούτου, προκύπτει, ὅτι ἀναλόγως τῆς ἐθνικῆς εὐπορίας, ὀλιγώτερα πάντων τῶν κρατῶν δαπανᾷ διὰ στρατοῦ ἡ Ἀγγλία, καὶ περισσότερα ἡ Ρωσσία.

Ἐὰν θελήσωμεν ἤδη ν' ἀνακεφαλαιώσωμεν ἀπάτας τὰς ἀναλογίας ταύτας, καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὸν μέσον ὅρον αὐτῶν δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην, εὐρίσκομεν, ὅτι ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἐξ 100 εὐρωπαίων ὁ εἰς εἶνε στρατιώτης· πληροῖσι δὲ ἑαστὸς κάτοικος τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου, δια θαύματος στρατιωτικῶς κατ' εἶος 10 φράγκα καὶ 50 ἑκατοστά.

Τοιαύτη ἐν συντόμῳ τυγχάνει σήμερον ἡ θέσις τῆς Εὐρώπης ὑπὸ στρατιωτικῇν ἐποψί. Μία ἀπλή σύγκρισις τῆς καταστάσεως ταύτης πρὸς τὴν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, αἰτίνας, ἔχουσαι 55,000,000 κατοίκων καὶ κολοσσίων ἐθνικὸν πλοῦτον, συντηροῦσι μόνον 28,000 ἀνδρῶν ὑπὸ τὰς σημαίας, δύναται νὰ πείσῃ ἡμᾶς περὶ τῆς τρομερότητος τοῦ βαράθρου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μοιραίως φέρεται ἡ Εὐρώπη, πιεζομένη ὑπὸ τὸ ἀφόρητον βάρος τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν. Π.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Τῇ 15ῃ καὶ 16ῃ Ἀπριλίου (ἔ. ν.) ἐλειτούργησεν ἐν Λειψίᾳ ἐκθεσις νεωτερισμῶν ἐκ τῆς χαρτοποιίας καὶ γραφικῆς ὕλης καθόλου, διοργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς συντεχνίας τῶν χαρτοποιῶν τῆς μέσης Γερμανίας. Τὰ ἐκθέματα ἦσαν ἄρκετὰ ποικίλα.

★

Ἐν Μονάχῳ ὑπάρχει ἐκθεσις δυναμικῶν καὶ ἐργατικῶν μηχανῶν, ἥτις πρόκειται νὰ συμπληρωθῇ διὰ τμήματος ἐξ εἰδικῶν ἐφημερίδων καὶ τεχνικῶν ἔργων. Ὁ δὲ σύλλογος τῶν ἐν Γερμανίᾳ κατασκευαστῶν βουρτζῶν, κτενίων κτλ., ὅστις συνεδριάζει κατ' αὐτάς ἐν Μονάχῳ, προτίθεται νὰ προσθέσῃ καὶ ἴδιον τμήμα ἐκ μηχανῶν καὶ τεχνουργημάτων τοῦ εἶδους τούτου. Ἐπίσης καὶ οἱ σκυτοτόμοι τῆς Βαυαρίας παρασκευάζουσι ἐκθεσιν τοῦ εἶδους τῶν, ὡς οἷόν τε πλήρη.

★

Ἐν Βιέννῃ ἡνοίχθη τῇ 14ῃ Ἀπριλίου ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ ἀνθηκομείου ἐκθεσις τοιχοκολλημάτων καὶ εἰδοποιήσεων παγχόσμιος. Τὰ ἐκτεθειμένα παντοῖα τῆς ρε κ λ α μ α ε μ έσα εἶνε ὄντως ἀξιοπεριεργότατα.